

TAMGA NETWORK

MANIFEST

Qədim möhürün müasir qarşılığını qururuq

MANIFEST V1.0 · 2026-10-03

Building Trust Infrastructure for the Digital World.

Dünya etibarı qurma üsulunu dəyişir. Avropa bunu tənzimləmə ilə məcburi etdi; standart formalaşır. Sual artıq “bu dəyişiklik baş verəcəkmi” deyil — “bu dəyişiklikdə istehsalçı kim olacaq.”

01 Etibar məhsul deyil, infrastrukturdur

Hər tətbiq kimliyi, səlahiyyəti və sənədi yenidən yoxlamağa məcbur olmamalıdır. Elektrik və internet necə ortaq infrastrukturursa, rəqəmsal etibar da ortaq infrastruktur olmalıdır. Biz bu infrastrukturu qururuq.

02 Məlumat sahibinin əlində qalır

Kimliyini sübut etmək üçün sənədin surətini təhvil verməyə məcbur olmamalısan. Məlumat istifadəçinin nəzarətində qalır; yalnız lazım olan sübut paylaşılır. Doğum tarixini vermədən “18 yaşdan yuxarı” olduğunu sübut edə bilməlisən. Bu dəbdəbə deyil, **hüquq**dur.

03 Yoxlama mənbəyə müraciət etmədən aparılmalıdır

Sənədin həqiqiliyi surətin inandırıcılığına deyil, riyaziyyatın dəqiqliyinə əsaslanmalıdır. Kriptoqrafik imza sənədin kimdən gəldiyini və dəyişdirilmədiyini mənbəyə heç müraciət etmədən sübut edir.

04 Blokçeyn vasitədir, məqsəd deyil

Biz yeni blokçeyn şəbəkəsi qurmuruq. Bu gün etibar imzalı və hamıya açıq etibar siyahılarına əsaslanır; ortaq reyestr yalnız müstəqil tərəflər onu birlikdə idarə etdikdə əlavə olunur. **Fərdi məlumatlar heç birinə heç vaxt yazılmır.** İstifadəçi bunların heç birini görmür; yalnız öz kimliyindən istifadə edir.

05 Açıq standartlar, istehsalçıdan asılı olmamaq

SD-JWT VC, ISO mdoc, OpenID4VC, X.509 və seçici paylaşım — EUDI profilləri. Biz konkret bir şirkətin məhsuluna deyil, dünyanın razılaşdığı açıq standartlara bağlıyıq. Kilidlənmə yoxdur; əsas olan qarşılıqlı fəaliyyət qabiliyyətidir.

06 Suverenlik və uyğunluq eyni anda mümkündür

Dünya daşına bilən sübut modelinə keçərkən qarşımızda iki yol var: bu dəyişikliyi kənardan idxal etmək və ya öz suveren, açıq standartlara uyğun infrastrukturumuzu qurmaq. Biz ikinci yolu seçirik — **uyğun, amma müstəqil**. Eyni standartlar, öz şəbəkəmiz.

07 Tamğa ortaq möhür ənənəsidir

Tamğa türk boylarının qədim möhürü idi — mülkiyyəti, mənsubiyyəti və səlahiyyəti təsdiqləyən işarə. Yoxlana bilən rəqəmsal sənəd onun müasir qarşılığıdır. Ortaq dil, mədəniyyət və tarix irsini paylaşan **türk dünyasının xalqları** ortaq rəqəmsal etibar zəmini üçün təbii torpaqdır.

08 Mərkəz deyil, şəbəkə toru

Vahid bir orqan deyil, qarşılıqlı işləyə bilən müstəqil şəbəkələrdən ibarət tor — **Trust Mesh**. Hər ölkə öz etibar şəbəkəsini, qurumlarını və idarəetməsini qoruyaraq ortaq standartlar vasitəsilə digər şəbəkələrlə etibar əlaqəsi qurur.

Rəqəmsal etibarı ayrı-ayrı tətbiqlərin yenidən həll etdiyi problem olmaqdan çıxarıb Türkiyənin və türk dünyasının ortaq, suveren və qarşılıqlı işləyə bilən infrastruktur xidmətinə çevirməyi hədəfləyirik.

Building Trust Infrastructure for the Digital World.